

A portrait of a middle-aged man with glasses, wearing a black clerical suit and a large gold cross necklace. He is standing in front of a white architectural element, possibly a balustrade. The background is a light-colored wall with a subtle pattern.

**Welkom
mgr.
Van den
Hout**

**25^e bisschop van
Roermond**

Samenkerk

Uitgave van de parochies RK Venray - september 2024

Beste lezers van 'Samen Kerk'

Redactie en kerkbestuur wensen u veel plezier en inspiratie bij het lezen van dit blad. Vrijwilligers zorgen ervoor dat u deze uitgave van onze parochies twee maal per jaar mooi verzorgd ontvangt. Mogelijk draagt u financieel uw steentje bij aan onze parochies door uw deelname aan de kerkbijdrage. Mocht u dat nog niet doen maar wel graag willen gaan doen, dan zeggen we nu alvast dank u wel! De parochies zijn voor de exploitatie puur afhankelijk van de bijdragen van parochianen, waarbij de kerkbijdrage de belangrijkste factor vormt. Ook uw gift is en blijft dus onontbeerlijk!

Wie deelneemt aan de kerkbijdrage ontvangt jaarlijks een brief uit dankbaarheid en een aansporing om de bijdrage voort te zetten. Indien u (nog) niet bijdraagt, kunt u een bedrag overmaken naar de parochies.

Voor de kerkbijdrage:

St. Petrus' Banden (Grote Kerk)

NL59 ABNA 0484 1000 17

NL82 INGB 0001 1748 63

t.n.v. kerkbestuur Venray o.v.v. adm.

Kerkbijdrage parochie St. Petrus' Banden

Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten, Christus Koning en Franciscus van Assisi (Paterskerk)

NL17 ABNA 0231 8085 26

t.n.v. kerkbestuur Venray o.v.v. adm.

Kerkbijdrage parochie Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten.

Graag naam en adres vermelden! Wellicht ten overvloede wijzen we erop dat uw bijdrage fiscaal aftrekbaar is. Ook bestaat de fiscale mogelijkheid van een zogenaamde periodieke gift. Uw gift is een periodieke gift als u aan deze voorwaarden voldoet:

- U geeft jaarlijks hetzelfde bedrag aan dezelfde instelling of vereniging.
- U betaalt het bedrag minstens 5 jaar achter elkaar.

U mag uw periodieke gift helemaal aftrekken als u aan bovenstaande voorwaarden voldoet en samen met het kerkbestuur de periodieke gift in een overeenkomst hebt vastgelegd. Informatie daaromtrent vindt u op onze site rkvenray.nl.

Voor eenmalige giften:

St. Petrus' Banden (Grote Kerk)

Pastorie Eindstraat 6 0478-550740

contact@rkvenray.nl

dinsdag, donderdag, vrijdag tussen 09.30-11.00

NL 49 ABNA 0579 7394 81

Tikkie Grote Kerk

Tikkie Paterskerk

Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten, Christus Koning en Franciscus van Assisi (Paterskerk)

Pastorie zie hierboven

contact@rkvenray.nl

NL17 ABNA 0231 8085 26

Helpt u deken, de andere priesters en het kerkbestuur en de vele vrijwilligers met hart en ziel te blijven werken voor en aan onze kerk en kerkgemeenschap! Bij voorbaat hartelijk dank!

Nieuwsbrief

Velen ontvangen dit blad 'Samen Kerk,' het parochieblad van Venray. Ook online is het blad te vinden (rkvenray.nl). Daarnaast staat met regelmaat het een en ander in met name Peel & Maas. Maar om zo actueel mogelijk te zijn en te blijven publiceren we ook maandelijks een digitale nieuwsbrief. Meld u aan op onze site!

Gesprek, biecht of zegen...

Voor een persoonlijk gesprek, een zegen of een biecht kunt u te allen tijde terecht bij een van de priesters. Ze maken graag tijd voor u. U kunt bellen of mailen.

Bezoekje...

Verblijft u in het ziekenhuis of zit u thuis en zou u een bezoekje van een priester of iemand van de diaconiegroep op prijs stellen, meld het dan op de pastorie! We komen graag! Of als u weet dat iemand een bezoek vanuit de parochie op prijs stelt, geef het door op de pastorie!

Inhoudsopgave

Ten geleide	blz.	4
Inzegening kermis 2024		5
Woordje van de deken		6
Sycamore, wat geloof je?		9
Proficiat, communicanten!		10
Hutje van de pastoor		11
Red Wednesday over christenvervolging		14
Monument voor Grote Kerk		15
Priesterjubileum foto's en preek		16
Antisemitisme		20
Oude volksgebruiken		22
Financiële cijfers 2023		23
Wat is er te doen?		26
Personalialia		27
Agenda		28

Websites

Parochies & dekenaat Venray

www.rkvenray.nl

Stichting Beeldenschat Grote Kerk

www.petrusbandenkerkvenray.nl

Stichting Carillon Venray

www.carillon-venray.nl

Virtuele rondleiding door de Grote Kerk

www.rkvenray.nl/panoramatour

Wilt u dit blad ontvangen?

Meld het dan op de pastorie! Zie achterin!

Priesters van onze parochies

H.E.H. Deken Ed Smeets

deken@rkvenray.nl

Eindstraat 6

5801 CR Venray

0478-550740

Z.E.H. Pastoor Martinus Rijs

pastoor-martinus@rkvenray.nl

Albionstraat 30

5809 AE Leunen

0478-581575

Z.E.H. Pastoor Jack Geudens

pastoor-geudens@rkvenray.nl

St Jozeflaan 56A

5817 AD Smakt

0478-561509

**Je kindje laten dopen...
Waarom zou je?**

Als een kindje geboren wordt,
kun je eigenlijk alleen maar stil worden.
Zoiets moois, dat bedenk je zelf niet.
Je voelt dat het leven je geschonken is,
je in de schoot geworpen,
gegeven, toevertrouwd.
Het leven is groter dan jijzelf.

Vanuit die verwondering
is een stap naar geloof en kerk
niet zo groot meer.
We zeggen God dank voor dit leven.

Maar ook is er het intense verlangen
dat dit nooit meer zal vergaan.
En dat deze kleine mens
die zo welkom
is in ons midden
een goede weg
zal vinden,
veilig en
geborg.

Jezus is de weg,
zeggen we,
betrouwbaar,
veilig houvast in
een woelige wereld.

Bij Hem is
onvoorwaardelijke
liefde
en de kracht
van zijn
Geest...

Wie zou dat
willen missen?

Wereldwijd is het aantal christenen groeiende. Mensen vinden
veiligheid en inspiratie in hun geloof. Waarom zou je dat jezelf - en
je kindje - niet gunnen? Wees welkom voor het doopsel!

Ten geleide mijn Heer en mijn God

Voor u ligt de nieuwe Samen Kerk. Aan het einde van de zomer, aan het begin van het nieuwe werk- en schooljaar. We hebben weer het nodige op het programma. Gelukkig!

Tegelijkertijd zijn we volop bezig met de organisatie van de parochies 'op de achtergrond': bestuurlijk vraagt het bisdom mee te bewegen met de ontwikkelingen die al lang gaande zijn, waarbij de vraag zich voordoet hoe je enerzijds dichtbij bent en blijft en anderzijds bestuurlijk wat groter denkt ten dienste en ten gunste van de lokale gemeenschappen. Waarbij de volgende fase dan weer is goed te kijken of een lokale gemeenschap het op kan brengen een veel te groot kerkgebouw als zodanig in stand te houden, of dat er her en der gekeken moet worden naar andere dan wel nevenbestemmingen. Dat is voor Venray niets nieuws: als sinds 2020 zijn we bezig met een kerkenvisie i.s.m. de gemeente, gevolgd nu door een kerkenplan van de gezamenlijke kerkbesturen. In de media zal daar binnenkort over bericht worden, waarna we ook informatie- en ontmoetingsmomenten plannen om de bevindingen met elkaar te delen.

Allemaal mooi, leuk en aardig, maar ik vraag me soms wel eens af of ik niet een makelaarsdiploma had moeten halen, in plaats van theologie en kerkmuziek te hebben gestudeerd.

Daar raken we een wezenlijk punt dat gauw het gevaar loopt onder te sneeuwen. Waar gaat het om? Om (rijks)monumentale gebouwen? Om een mooie geschiedenis tot hier toe? Om het in stand houden van louter traditie? Als dat kan, mooi! Doen! Maar nooit zonder het wezen uit het oog te verliezen: we zijn en blijven een kerk: de kerk van onze Heer Jezus Christus, zijn familie. Alles wat ons ter beschikking staat, zoals gebouwen, stammend uit de tijd dat we nog heel groot waren, moeten we inzetten. Maar het mag nooit een eigen leven gaan leiden, waarbij er zoveel aandacht naar het gebouw uitgaat, dat de feitelijke familieband naar achteren schuift.

Wat is die band met Christus (en in Hem met elkaar)? Jezus wordt soms voorgesteld als een

inspirerende figuur, de moeite waard om naar te luisteren, een lamp op je weg, een hemelse voorlichter die je voorhoudt wat je misschien het beste kunt doen (en laten). Is Hij ook! Maar ook meer dan dat! Want als dat het was, dan zou het evangelie een verzameling zijn van hints om gelukkig te leven. Maar dan begon ik er niet aan, want wat doe je dan met de Bergrede van Jezus, waarin Hij ons uitnodigt ons niet aan de buitenkant alleen wat te laten inspireren, maar ons geheel en al aan Hem en met Hem aan God te geven? Hij vraagt ons niet om belangstelling, maar om navolging. Dat we onszelf niet tellen, maar leven in zijn spoor en in de kracht van zijn Geest, voor God en voor elkaar. Om dat te kunnen moet je jezelf relativiseren en zeggen: Hij is de kracht van mijn leven, meer nog, Hij is **mijn Heer en mijn God**. En waar het mij niet lukt om mezelf weg te cijferen voor Hem en elkaar (en wie van ons zou durven beweren dat helemaal zelf en altijd en overal goed te kunnen?), daar hebben we bekering nodig. Geloof is bekering: je keren tot God en elkaar. Niet als het zo eens uitkomt of bij gelegenheid een paar keer per jaar, maar als levenshouding. Trouw en standvastig. En vanuit die houding het hele leven oppakken!

En als ons dat lukt, dan heeft het ook zin te kijken waar en hoe we gebouwen nodig hebben om dat geloof te vieren en te laten inspireren...

We spreken graag en gemakkelijk over de kerk en over Jezus van op een afstand. 'Alles heeft Hij welgedaan!' Jezus is dan 'Hij en Hem'. Maar Hij zou willen zijn: van ons, mijn Jezus, mijn God. Niet als bezit, maar als toewijding. Ik behoor aan de Heer en daarom geef ik me, met heel mijn leven. Je zo aan iemand toevertrouwen, dat is geloven zoals geloven bedoeld is. Geloven is credo, cor-dare, je met hart en ziel geven, kordaat. En dat uit zich dan in bekering, genezing, gebed, luisterbereidheid, sacrament en hulpvaardigheid jegens elkaar.

'Alles heeft Hij welgedaan' wordt in het lied gevolgd door 'Tot wie zou ik anders gaan?' Uw woorden, Heer, zijn woorden van leven, eeuwig leven. En dan is het niet meer God maar *mijn* God, niet Jezus maar *mijn* Jezus, niet de kerk maar *mijn* kerk, niet mijn traditie maar *mijn* leven en *mijn* toekomst, niet 'ze', 'men', 'het', maar ik en U, en Jij en mij. *Deken Ed Smeets*

Mooie foto's van de Inzegening Kermis 2024, met dank aan Peel & Maas!

Woordje van de deken

6e zondag van Pasen, 5 mei 2024

Geen term zo versleten als de liefde. Wat is er niet over gesproken, gedicht en gezongen? En wat heet niet allemaal liefde? Maar hoe de liefde ook uitgewoond is, toch blijft het de diepste hunkering van ieder mens: lief te hebben en te worden bemind. Maar wat en hoe?

God is liefde, staat er. Geen 'love is in the air', maar heel concreet ingevuld. Niet Cupido's pijl, maar Jezus' kruis. En dat kruis vertelt ons: alles geven. Geven en nemen? Nee, gewoon geven. Crisisbestendig en hufterproof wordt de liefde alleen als we bereid zijn net als Jezus een kruis te zetten door onszelf om er voor God en voor elkaar te zijn. En als iedereen dat zou doen, komt niemand iets te kort. Krijg je 's avonds een ander journaal mee en 's morgens een andere krant. En door de dag zegen.

Maar iemand moet beginnen. Jezus deed het voor: steeds opnieuw en van harte een stap zetten om het kwaad te overwinnen door het goede.

Liefde is je er steeds overheen zetten, initiatief tonen, geen woorden maar daden, trouw zijn en blijven, kijken met ogen van barmhartigheid, levend en het leven delend als Jezus' vrienden – geen knechten of huurlingen die er zich vanaf maken – maar trouwe vrienden.

Die liefde slijt niet, maar slijpt zichzelf aan het leven...

7e zondag van Pasen, 12 mei 2024

De Blijde Boodschap vandaag is dat de wereld ons haat. Zegt Jezus. Eh?

Waarom wordt de gelovige gehaat? Joden – niet politiek Israël, maar de gelovige mens – zijn altijd gehaat. Waarom?

Joden als voorbeeld. Vaak ging het hen voor de wind. Niet zomaar: joods leven was goed

georganiseerd, welbewust en evenwichtig, vanuit geloofsovertuiging. Zorgde ook voor wereldwijde netwerken. Kwam de handel weer ten goede.

Wie het goed doet, heeft ook wat te makken: handel en banken waren vaak in joodse handen. Hoe meer geïsoleerd, hoe sterker intern. En als je dat God dankt, roept dat afgunst op, in een wereld die graag in puin ligt, niet van God wil weten, en alles uit het bestaan wil halen, het leven leegzuigend. We maken overal rotzooi van, zelfs van een songfestival.

De gelovige begrijpt zijn leven vanuit God en kan een keer tevreden zijn. De gelovige dankt God voor wat hij gekregen heeft, de ongelovige grijpt wat hij pakken kan. De gelovige heeft de wereld opgezadeld met een geweten; dat zit de ongelovige behoorlijk in de weg. Natuurlijk zwartwit, maar we kunnen ons er alles bij voorstellen. Haat jegens gelovigen is uiteindelijk afwijzing van God.

Gelovigen zijn geen heiligen, maar geloven heilig dat God niet alleen het eerste maar ook het laatste woord heeft. Woord van liefde en leven, trouwens.

H. Drievuldigheid, 26 mei 2024

'Ga maar na!' zegt Mozes tegen het volk. Sta eens stil bij het leven. En zij kwamen bij God uit.

Op vandaag gaat de mens God niet meer na. Cijfers over geloven en kerk? Niet handig natuurlijk, gedoe rond Communie – met lesbische prinsessen en Disneymuziek door de fanfare – maar dat kan niet dé reden dat de helft van de mensen niet meer in God gelooft.

Het zou ook niet kloppen als mensen op vandaag wél massaal zouden geloven: ongekende voorspoed en welvaart, volgende generaties zouden het nog beter krijgen: rijk, onbegrensd, onaantastbaar door techniek en wetenschap. Wie doet ons wat? Niemand nodig. Ook geen God! Daarom is her en der op zondag best nog wel wat plaats in de kerk. En daarom wint individualisme het op gemeenschapszin.

Moeten we nou? Christenen zijn zwaar in de minderheid, maar kunnen toch een belangrijke bijdrage leveren om verruwing en uitholling tegen te gaan, om deugden overtuigd en overtuigend weer voor het voetlicht te brengen en de eeuwenoude schat aan wijsheden over zinvolle verhoudingen tussen God, mens en samenleving opnieuw aan het licht te brengen.

‘Ga maar na!’, zei iemand, ‘ik geloof graag: je slaapt er beter van en draagt bij aan een wereld naar Gods bedoelingen! Dat God van mij houdt, neemt niemand mij af. Mooi toch? Ga maar na!’

10e zondag door het jaar, 9 juni 2024

Mens, waar ben je? vraagt God vandaag. Goede vraag.... De Bijbel wil duiden waarom de wereld die God goed gemaakt had er zo gehavend uitziet. Wat is misgegaan? In scherpe verhalen vertelt Genesis dat het daaraan ligt dat de mens die geroepen was om uit en met God te leven het niet kon laten als God te leven.

Laat Mij jouw God zijn, had God gezegd. Ga niet zelf bepalen wat goed is en kwaad. De lange mensengeschiedenis leert, dat het daar altijd gruwelijk mis gaat, waar een mens zichzelf God waant.

Je mag ook niks van God! zeggen ze. Nou, je mag alles van God – sterker nog: het is om jou gemaakt – maar ga alleen niet zelf voor God spelen. Maar ja, het begint vaak klein: denken aan, kijken naar, begeren, eraan zitten, even maar, nog eens, en dan gaat het van hebben, bezitten, in bezit genomen worden, tot het kapot gaat.

En als dan Gods vraag klinkt ‘Mens, waar sta je nu?’ dan houdt de mens zich schuil, naakt, ontdaan van onbevangenheid en allesbehalve gaaf. Als de mens zich niet meer weet te verhouden tot zichzelf, tot de naaste en God – ‘De wereld draait om mij, mij alleen!’ – dan gaat ieder paradijs verloren.

Erg goede vraag: Menslief, waar ben je nou? Wel, waar sta ik ergens?

Sacramentsdag, 2 juni 2024

We mogen 25 jaar priesterschap vieren. Wat er zo mooi aan is? Voor mij geen manier om dieper door te dringen in het hart van de mens dan door de sacramenten van de kerk. God woont in. Hij spreekt en handelt op vele manieren, maar op unieke wijze door de sacramenten. Als priester mag ik er bedienaar van zijn. En mijn stem lenen aan de Heer.

Ik doop je, mag ik zeggen, je hoort er bij, de Heer legt zijn hand op je, wees welkom! Ik vergeef je, zeg ik in Gods Naam tegen de mens die zijn diepste roerselen blootlegt en spijt heeft van wat anders en beter kon. Kom, we beginnen opnieuw samen, zegt Gods barmhartigheid dan. Niks rancune of afrekening, maar liefde die alles heelt. Waar vind je dat?

En bij uitvaarten kijken we met Gods ogen naar het leven dat geweest is en naar de nieuwe toekomst die God mogelijk maakt, voor levenden en doden. Het komt allemaal wel binnen, mag je van de sacramenten zeggen. En dan nog al die momenten waarop zichtbaar rust en vrede daalt over de zieke die net de zalving heeft ontvangen. Laat nu maar komen wat komen gaat.

Dank, dat ik met name dát – bij alle andere dingen die ook allemaal moeten – steeds met u samen mag vieren.

Deken Ed Smeets

Bijbelavonden

periode tot kerstmis 2024

We zijn inmiddels een 50-tal avonden op weg en het hele Oude Testament is inderdaad van koft tot koft gelezen. Maar we gaan door! Na de zomer is het Nieuwe Testament aan de beurt en wel op volgende data (tot kerstmis):

8 oktober

5 november

3 december

17 december telkens 20 uur zaal Paterskerk

Waarderingspenning Venray

Michael Claessens

20 april heeft Michael van wethouder De Schryver de Waarderingspenning van de gemeente Venray ontvangen. Claessens heeft tot en met 2023 deel uitgemaakt van het bestuur van de stichting Carillon. Zijn grootste verdienste is het feit dat hij zich vanaf zijn aantreden hard heeft gemaakt voor een professionelere organisatie, waarbij met name de planning voor onderhoud, bespelingen en verbeteringen aan het carillon zijn speciale aandacht hadden. Het Carillon staat inmiddels in de top vijftien van alle carillons ter wereld. Naast dit werk heeft Michael ook bij het Venrays Mannenkoor veel inzet geleverd als zanger en bestuurs- en commissielid. Tenslotte heeft hij bij de Zangers van Sint Frans en bij De Piëlhaas zijn sporen verdiend. Bij de laatste vereniging als lid van de raad van elf, in het bestuur en in commissies. **Michael, dank voor alles wat je hebt gedaan!** Michael blijft gelukkig wel als torengids.

Website Stichting Carillon

Welkom bij Stichting Carillon Venray

Op onze website vind je veel informatie, o.a. wanneer Rosemarie live speelt. Ook alle info over openstelling en actuele zaken. Neem 'ns 'n kijkje en vertel 't door: www.carillon-venray.nl

Vrolijk overgenomen uit Tertio voorjaar 2024

Deurklinken van de kapel van het ziekenhuis te Venray, recent aangebracht op de glazen deuren Grote Kerk

Sycamore - Waar geloof jij in?

Sycamore is een cursus over het katholieke geloof en waarom dit relevant is voor ons leven nu. Er is ruimte om andere mensen te ontmoeten, ideeën uit te wisselen en over zaken na te denken die er echt toe doen. Iedereen is welkom!

Elke Sycamore-bijeenkomst bestaat uit:

- Ontmoeting
- Samen een inleiding bekijken
- Verschillende momenten om met elkaar in gesprek te gaan.

Deelnemers zeiden:

"Het hielp mij om na te denken over dingen die niet eerder in mij waren opgekomen."

"Ik genoot ervan te horen wat anderen zeiden – het gaf me een nieuw perspectief op vragen die mij altijd al bezighielden."

Enkele van de 20 thema's zijn:

- Op zoek naar geluk
- Het bestaan van God
- Het geschenk van het geloof
- De sociale leer van de Kerk
- De heilige Eucharistie
- Maria en de hoop op de hemel

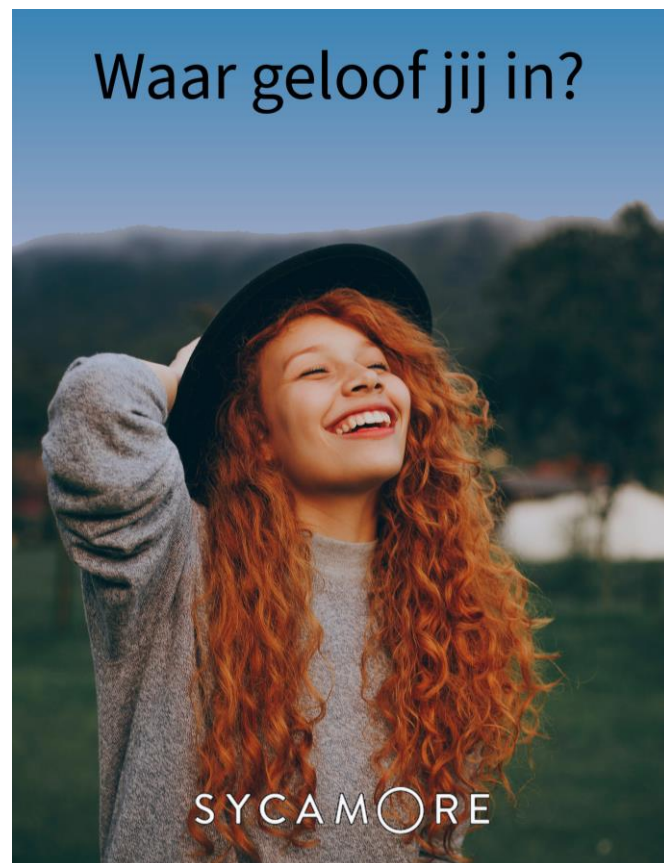
Het is aantrekkelijk om met anderen over belangrijke zaken van leven en geloof te kunnen spreken. De films worden steeds even onderbroken om met elkaar in gesprek te gaan.

Enkele deelnemers aan het woord:

"Op een levendige, toegankelijke en aantrekkelijke manier weten de films de antwoorden van het katholieke geloof voor te stellen en uit te leggen hoe je het in praktijk kunt brengen."

"Een geweldige gelegenheid om open en eerlijk uit te wisselen over dingen die we meestal niet bespreken in het dagelijks leven."

Trailer: hoevindjeGod.nl/Sycamore

Wees welkom, zaal Paterskerk (Leunseweg 5 te Venray), telkens om 20 uur, op:

Dinsdag	1 oktober	15 oktober
	29 oktober	12 november
	26 november	10 december

Voorafgaand is om 18.30 u de H. Mis in de Paterskerk, gevolgd door een half uur stil gebed

Iets over de naam...

De wilde vijgenboom of ficus *sycomorus* is een plant uit de moerbeifamilie die al sinds de Oudheid wordt gekweekt. Andere namen voor deze plant zijn de sycamore-vijg of de vijgenmoerbei, sycamore, of sycomore. Laat dit nou de boom zijn waar de kleine Zacheüs in krom om Jezus te zien... **'Zacheüs, kom vlug naar beneden: Ik wil bij jou te gast zijn...!'**

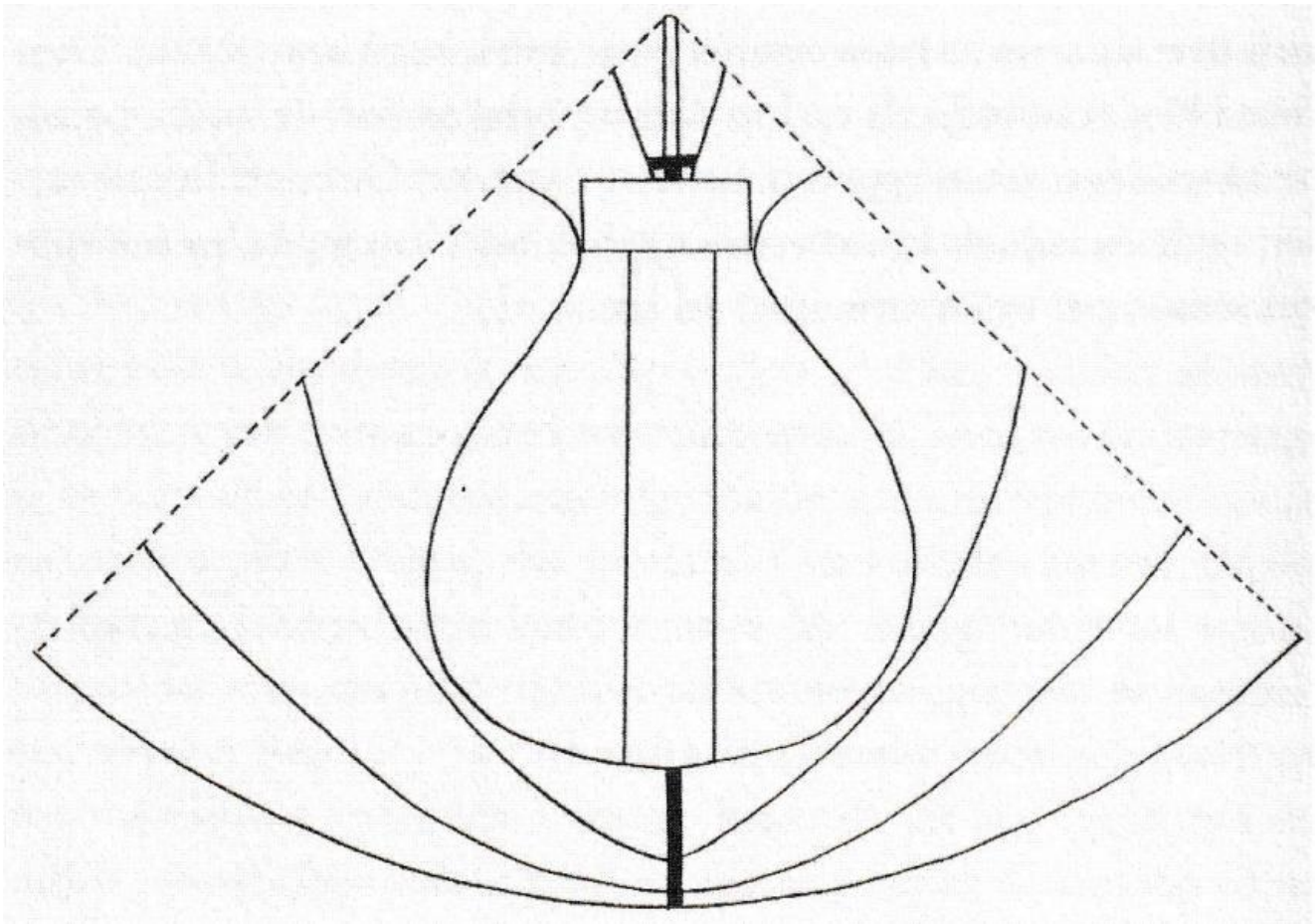
Proficiat aan de EH Communicanten

op 26 mei j.l. in de Grote Kerk

Maksymilian Garkowski, Romee Houwen, Djaivy Ambrosius, Jayden & Kyano Huberts, Fien Bukkems, Thies Geurts, Caitlin Tijssen, Jesse Tijssen, Pim Litjens, Lynn & Pepijn van der Wijst, Remco van Reenen, Lean Boelaars, Lucas Manka, Noah Schuijren, Lars Wester, Eef Hellegers, Gerano van de Vooren, Floris Rossel, Larysa Lewandowska, Gabriëlla Samad, Jayden Tulner, Aleksander Torzynski

Het hutje van de pastoor – kazuifels de eeuwen door Kom kieke... tentoonstelling in kader Schijt aan de grens 2024

De pastoor woont in een hut. Althans in de Mis. De Romeinen droegen destijds een casabula of casula (klein huisje, hutje) over de schouders, een soort van mantel of poncho tegen de regen. Je mantel was destijds je beschutting, als een soort van huis. Toen het Romeinse Rijk zijn tijd had gehad, namen de christenen stilaan de zorg voor de stad Rome over, waarbij veel van de structuren van bestuur en kleding van de Romeinen werd overgenomen.

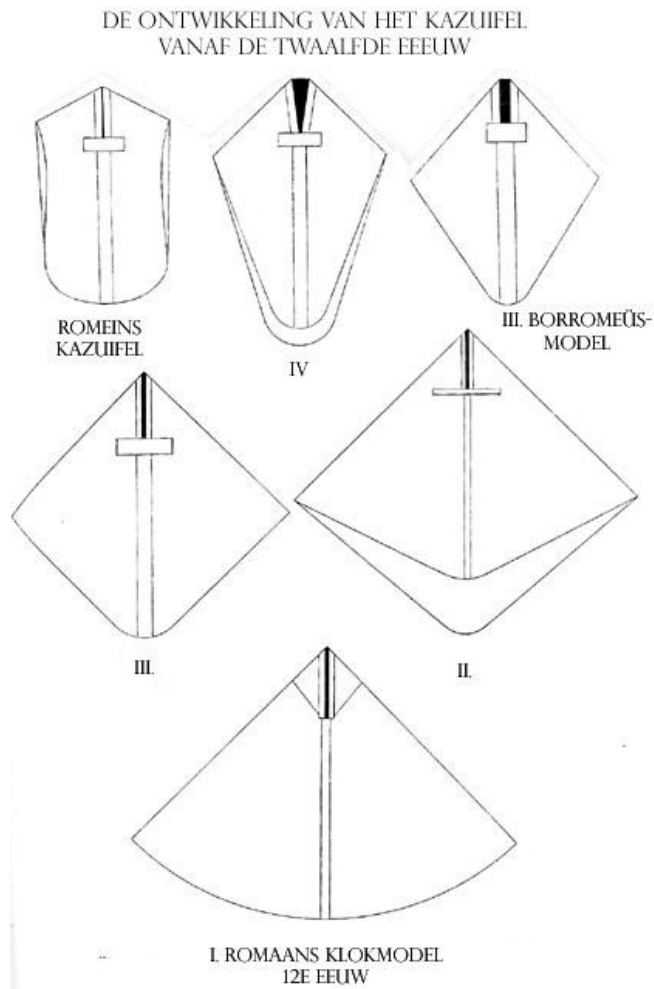
Toen de eredienst van de kerk steeds meer vorm kreeg in de 5^e eeuw koos men voor deze mantel voor de priester tijdens de Mis: een groot gesloten kledingstuk, als klokmodel, met een opening aan de bovenkant, verbasterd tot kazuifel. Later werd om praktische redenen het gewaad steeds kleiner en korter, met name in de mouw, die niet meer over de hand heen hangt, maar tot op de pols reikt. In de 16^e eeuw worden de kazuifels nog korter en komen de

onderarmen vrij. In de 18^e eeuw is er helemaal geen sprake meer van mouwen en ontstaat de 'vioolkist'.

De voorganger van de vioolkist werd al rijkelijk versierd aan voor- en achterkant, en voorzien van een gaffelkruis (horizontale balk met verticale balken die omhoog naar de schouders lopen). De vioolkist zelf (met recht kruis) werd doorgaans zeer uitvoering rijk versierd.

De priester droeg het gewaad over de albe (wit onderkleed) en over het feitelijke priesterlijke insigne: de stoel of stola, een band die de priester over zijn schouders draagt, recht naar beneden. De stola verwijst naar het kruis dat Christus gedragen heeft op zijn schouders. Toen de kazuifels en stola's steeds korter werden werd het kruis (eerder uitgedrukt in de stola onder het kazuifel) zichtbaar aangebracht op het kazuifel: aan de achterkant de

horizontale en verticale balk, aan de voorkant de horizontale balk. Dit kruis maakte van de priester – die in Christus' Naam en Persoon voorgaat - een kruisdrager.

Naast de priester droegen ook diaken en subdiaken een eigen gewaad: respectievelijk dalmatiek en tuniek. Vanouds zijn het eveneens casula's, maar met opgeslagen mouwen. In de loop van de tijd werden ook deze gewaden steeds korter, voorzien van echte (al dan niet opengewerkte of afhangende) mouwen. In de tijd van de rijke decoraties ontstonden de zogenaamde driestellen (kazuifel, dalmatiek en tuniek), vaak nog gecombineerd met een koormantel, die gedragen werd buiten de altaarruimte in plaats van het kazuifel. Dalmatiek en tuniek dragen geen kruis, maar wel voor en achter twee balken (clavi), waarbij die balken op een dalmatiek in tegenstelling tot de tuniek doorgaans met dwarsbalken verbonden zijn.

De koormantel of pluviale heeft de vorm van een halve cirkel en wordt omgeslagen als een

mantel, aan de voorzijde gesloten met een gesp. Soms is deze ook weer rijk versierd. In dat geval spreekt men van een pectorale (het wordt immers gedragen op het hart). Aan de voorkant zijn twee versierde banden bevestigd, aan de achterkant krijgt de capuchon in de loop van de tijd de vorm van een gedecoreerd schild. Bij de koormantel hoort doorgaans ook een schoudervelum, dat gebruikt werd voor de plechtige zegen met de monstrans. Ten tijde van de neogotiek (tegen 1900) worden de kazuifels weer langer.

Ateliers

In Nederland en België zijn er heel wat ateliers geweest waarvan in menige kerk nu nog de kazuifels hangen en soms gedragen worden: Louis Grossé te Brugge, de Zusters van het arme Kindje Jezus te Aken/Simpelveld, Rietfort te Haarlem, Sträter te Hilversum, Pijnappel te Den Bosch, naast vele andere.

Bijzonder en veel gedragen zijn de kazuifels van Stadelmaier in Nijmegen. Stadelmaier was een Nederlands familiebedrijf gespecialiseerd

in de vervaardiging van liturgische gewaden en andere paramenten, werkzaam van 1930 tot 2010. In zijn 80-jarige bestaan ging het bedrijf tot de top van de paramentenmakers in de wereld behoren met dealers all over the world.

Het echtpaar Stadelmaier-Glässner vestigde zich eind jaren twintig van de twintigste eeuw in Nijmegen. Zij begonnen als Nederlandse vertegenwoordigers van Emil Metzner uit Neustadt, een bedrijf dat kerkelijk textiel leverde. In oktober 1930 schreef A.W. Stadelmaier zich in bij de Nijmeegse Kamer van Koophandel als atelier en verkoopkantoor voor paramenten en handwerkmaterialen. Vanaf dan gaat Stadelmaier eigen gewaden ontwerpen. De paramenten kregen een duidelijk herkenbare eigen stijl door de samenwerking met de kunstenaar en ontwerper Wim van Woerkom (1905-1998). Stadelmaier werd bekend en genoot grote waardering om de ontwerpen en de borduurtechnieken. Kenmerkend voor het werk van het atelier tot in het begin van de jaren zestig zijn figuren gevormd door expressieve borduursteken over applicaties. De figuren zijn hoekig, met nadrukkelijk aangezette gelaatstrekken en zwarte contourlijnen. De liturgische gewaden die in het atelier gemaakt werden moesten aan een ambachtelijke maar tevens kunstzinnige kwaliteit voldoen. Het bedrijf wist wereldwijd grote opdrachten binnen te halen, niet alleen met gewaden maar ook wandkleden.

In de jaren '50 en '60 begint een nieuwe bloeiperiode voor het bedrijf met de ontwikkeling van de Stadelmaierparamenten: het zogenaamde Nijmeegs model heeft een opstaande kraag en wordt gedragen met een stola over het gewaad heen. De grootte van het gewaad doet denken aan de oudste vorm (casula, hut). Daar de stola het insigne van de priester is, draagt men bij Stadelmaier de stola, tevens verwijzing naar het kruis, over het kazuifel heen. Veelal is – verwijzend naar het kruis – een gestileerde levensboom aangebracht op de stola. Ook ontwikkelde Stadelmaier concelebratie-sets (i.p.v. het oude drielst, sets bij elkaar passende kazuifels voor grote plechtigheden met meerdere of zelfs veel priesters). Stadelmaier deed goede zaken over de hele wereld, totdat de 'markt' nagenoeg geheel inzakte. Specialistisch borduurwerk werd toen al uitgevoerd door een productiebedrijf in Roemenië: het was niet te betalen en onuitvoerbaar geworden in Nederland. Thans zijn er in West-Europa geen grote ateliers meer. Het vervaardigen van misgewaden is nu doorgaans vaak confectiewerk geworden....

Paramentennijverheid

De gevolgen van de Franse Revolutie waren groot: kerken en kloosters werden gesloten en de adel afgeschaft, waardoor er weinig overbleef van de zijde-industrie en kunstnijverheid. In de Napoleontische tijd zou zich een en ander langzaam herstellen. Frankrijk en België – katholiek - namen het voortouw.

In de eerste decennia van de 19e eeuw was het de stof die het uiterlijk van het parament bepaalde, pas later volgde het stikwerk. Patroon van de stof noch de kleurstelling waren kerkelijk te noemen. Eigen stoffen voor kerk en liturgie werden pas later geweven. Bloempatronen overheersten aanvankelijk. Pas daarna komt het goudborduurwerk.

De 19e eeuw richtte zich naar het verleden. Zo ontstaat de neogotiek als kunstvorm. Voorbij aan de overdaad van de barok keert men terug naar de relatieve soberheid van een kleine duizend jaar geleden. Dat had ook

consequenties voor de vormen. Immers, van een 'hut' kon bij de 'vioolkisten' geen sprake meer zijn. De kleine, versmalde kazuifels met zwaar borduursel of gestijfde stoffen moesten meer en meer plaatsmaken voor wijdere en soepelere gewaden, zoals dat in de oude kerk het geval was. Het gotische kazuifel keert terug. De opvatting overheerst dat een kazuifel plooibaar moet zijn en schoonheid moet verwerven door het te dragen en te laten bewegen met de drager.

Met 'Mamelis' keren we weer terug naar het oude 'hutje'. Dom Hans van der Laan was monnik en architect. Hij had uitgesproken ideeën over architectuur en paramenten. Wie de Abdij Mamelis te Vaals bezocht heeft, kent zijn werk: gebaseerd op de uitgewerkte en volledig in balans zijnde getalsverhoudingen van Stonehenge ontwerpt hij 'gebouwen van de stilte'. In de abdijkerk van Mamelis staat niets dat af zou kunnen leiden van de liturgie. Bij die liturgie zijn de gewaden van de priester van grote invloed. Volgens Van der Laan had het gewaad drie functies: beschermen (vanouds de betekenis van casula), temperen (andere dan rituele bewegingen zijn nauwelijks mogelijk) en tonen (waar de monniken gewoonlijk in zwart lopen kleurt het gewaad de persoon van de voorganger). Het klassieke gewaad (hut) was uitgangspunt, de stoffen van basismateriaal textiel, slechts enkel de band zou als versiering aangemerkt kunnen worden. De plooiing brengt 'leven' en 'waardigheid' in het gewaad.

Deken Ed Smeets

De tentoonstelling is voorlopig nog te bezoeken als de toren geopend is, of op afspraak.

RED WEDNESDAY

**Sta
op
voor
wie
niet
vrij
is
om
te
gelooven!**

RedWednesday woensdag 20 november

De vervolging van gelovigen neemt wereldwijd toe. Uit eigen onderzoek van Kerk in Nood (ACN) blijkt dat liefst 62 van de 196 landen wereldwijd (32%) aanzienlijke schendingen kennen. In 36 van die landen worden aanvallers zelden of nooit vervolgd voor hun misdaden. Christelijke minderheden zijn relatief vaak slachtoffer. Staten, jihadisten en religieuze nationalistes hebben het in diverse landen op hen gemunt.

Op RedWednesday vragen we aandacht en bidden we voor deze vaders, moeders en kinderen die vanwege hun geloof worden gediscrimineerd en vervolgd. Vorig jaar deden in Nederland liefst 164 kerken mee om schendingen van godsdienstvrijheid en christenvervolging aan de kaak te stellen.

De politiek is er ongemakkelijk mee en krijgt het heikel thema niet echt op de agenda, ondanks aandringen van uitgesproken christelijke partijen in het parlement.

In de Missen van deze dag besteden we bijzonder aandacht aan de vervolgte christenen.

Kerkinood.nl, voor info en donatie

Verplaatsen monument pastoor Schmeits

Het monument voor de ingang van de toren is verplaatst naar het grasveld bij de Noordkapel. Het is een herinnering aan pastoor Pascal Schmeits, 1902-1919 pastoor in Venray. Op de vorige plek werd er regelmatig tegenaan gereden door met name leveranciers van de horeca. Het komt nu veel beter tot zijn recht. Bovendien staat het nu dicht bij de plek waar het vanouds ook gestaan heeft. Pastoor Pascal Schmeits werd op 21 augustus 1851 in Sittard geboren. Op 13 maart 1875 werd hij tot priester gewijd en op 6 december 1902 kwam hij naar de St. Petrusbandenkerk in Venray. Hij was onder meer een uitstekend musicus en bevorderaar van de kerkmuziek. Pascal Schmeits overleed op 11 oktober 1919 in Venray. Ter nagedachtenis aan de pastoor werd een monument opgericht op het kerkhof bij de Grote Kerk. Nadat het kerkhof in 1973 verplaatst werd naar Vak O van begraafplaats Boschhuizen is dit monument verhuisd naar een plek vóór de ingang van de Grote Kerk.

Fotopagina's van het jubileumfeest van deken Smeets en pastoor Rijs - Sacramentsdag 2024

Preek pastoor Marc Hooijschuur

op Sacramentsdag 2024 b.g.v. het 25-jarig priesterjubileum deken en pastoor Rijs.

Het is Sacramentsdag vandaag. We vieren dat de deken en de pastoor, Ed en Martinus, 25 jaar priester zijn. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Niet zozeer de deken en de pastoor, maar het Sacrament van de Eucharistie en het priester-zijn. Het een kan niet zonder het ander. Het is jullie dagelijkse vaste ankerpunt. De dagelijkse Eucharistie als de rode draad door die 25 jaar heen.

Een paar weken geleden ben ik gaan vissen. Ik wilde het gewoon eens meemaken. Om vier uur in de ochtend zijn we vertrokken, het was nog donker. De zee was wat onrustig en op een zeker moment voelde ik me wat draaiërig worden. "Focus op een lichtpunt aan de kust", zei een van de vissers me. En inderdaad het werkte, de draaiërigheid werd minder.

Over het Sacrament van de Eucharistie is veel te zeggen. Het betekent onder andere dat Jezus ons lichtpunt is. Ed en Martinus, jullie weten beter dan ik dat de zee van onze tijd nogal onrustig is. Ik heb hier mijn wortels maar inmiddels bekijk Nederland vanuit Bonaire op afstand en vraag me af waarom men God en geloof zo radicaal de deur gewezen heeft. Als je de vraag stelt dan is het antwoord vaak schouderophalend, dan wel "de kerk hier en de kerk daar". Maar daar gaat het uiteindelijk niet om. Het gaat erom dat je zonder de God van Jezus Christus leeft, zonder geloof. Je wordt er draaiërig van. Het feest dat wij vandaag vieren betekent dat, terwijl het donker is en de zee onrustig, Jezus het lichtpunt is dat mij innerlijke vrede en vreugde brengt. Dat is wat jullie nu al 25 jaar doen, Ed en Martinus: trouw houden jullie je oog gericht op Hem.

Het Sacrament van de Eucharistie zegt ons óók dat woorden kunnen vormen, verandering teweeg kunnen brengen. Soms als je de wijze hoort waarop ouders spreken, dan begrijp je waarom kinderen zijn zoals ze zijn. Als de politie spreekt "je bent gearresteerd" dan ben je niet meer vrij. Als ouders aan hun kind zeggen "Ik hou van je" dan weten ze zich aanvaard. Woorden doen ertoe. Ze zijn de

instrumenten, de dragers, die – soms diepgaande - veranderingen teweeg kunnen brengen. Soms doen ze zelfs meer dan alleen veranderen. God sprak aan het begin van de tijd: er moet licht zijn en er was licht. Hier verandert het spreken niet alleen, maar creëert het ook, er ontstaat iets vanuit het niets. Daarbij is het natuurlijk wel belangrijk wie er spreekt en welke relatie je met hem of haar hebt. Ik kan hier van alles zeggen, maar u denkt: wie ben jij eigenlijk?

Beste mensen, op Sacramentsdag herinneren we ons dat Jezus heeft gesproken. Ik kan niet inschatten welke relatie u met Hem heeft en welke waarde u aan zijn woorden hecht, maar je kunt er niet omheen dat Jezus op één van de meest geladen momenten van zijn leven de woorden sprak, terwijl Hij het brood nam: Dit is mijn lichaam.

Zo spreekt Jezus ook in jullie leven, Ed en Martinus, tot op de dag van vandaag, 25 jaar keer 365 dagen, dat is minimaal 9.125 keer. Er zijn dagen bij dat je drie Missen per dag doet. Dit brood is mijn Lichaam. Jezus spreekt in jou, niet in de eerste plaats omdat je Ed of Martinus bent, maar omdat jou het priesterschap is toevertrouwd. Een groot sacrament waarvoor jullie vandaag dank zeggen. En waarvoor wij

jullie dank zeggen, voor de wijze waar jullie het sacrament met je eigen persoonlijkheid invulling geeft.

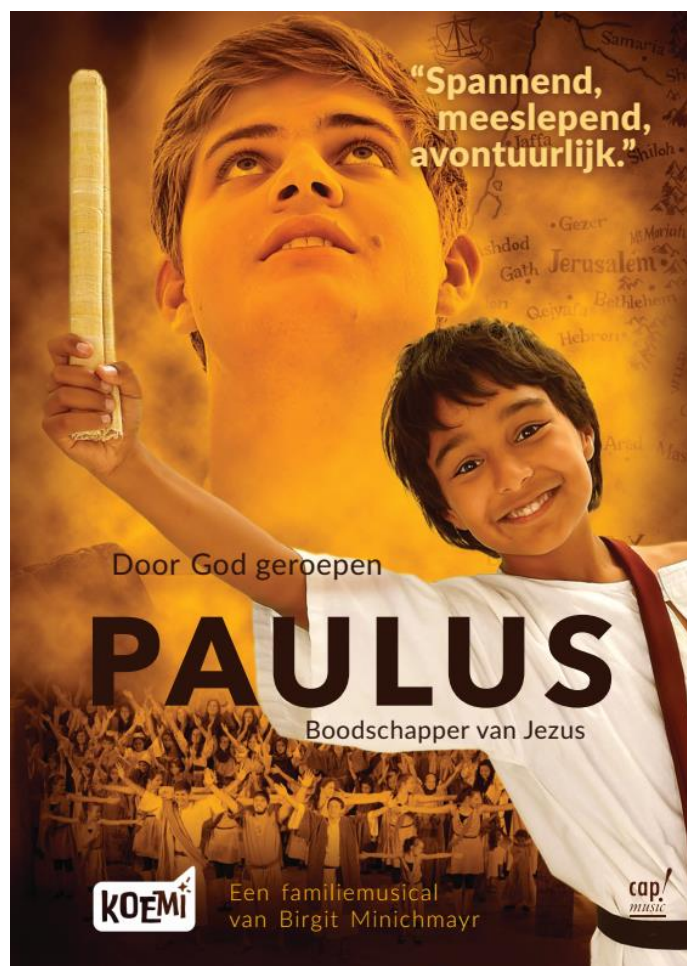
In Bonaire heb ik een paar voorwerpen die me dierbaar zijn. Een foto, een beeldje, een gedachtenisprentje. Ze hebben te doen met bijzondere mensen in mijn leven. Ze hebben hun waarde, ze komen tot leven omdat ik me ertoe verhoud. Ik kan me herinneren dat ik ooit in Rome op een overvol Sint Pietersplein de heilige Communie mocht uitdelen. "Padre, alstublieft geef mij de heilige Communie", riepen mensen met hun Italiaanse temperament terwijl ze hun hand uitstrekten. Ze zeiden eigenlijk: er is hier voedsel dat we nergens anders kunnen krijgen.

Voor alle duidelijkheid. Jezus' aanwezigheid in de Eucharistie is niet afhankelijk van onze band die wij met Hem hebben. Jezus is er. Hij heeft zijn woord gegeven. Maar mijn punt is dat zijn liefde voor jou pas kan opbloeien als jij je opent, als jij je geeft. Daar gaat het vandaag ook over. Leg je hart erin. Opdat de Eucharistie een echte ontmoeting kan worden.

Ed en Martinus, linksom of rechtsom, maar jullie leggen al 25 jaar met toewijding en discipline je hart in je priesterschap. Je doet dat omdat je het mensen gunt dat zij Jezus zouden ontmoeten in hun leven. Jij bent de wegbereider die onvermoeibaar ploegt en kapt en sleurt zodat de mensen zelf alleen nog maar die ene stap hoeven te zetten.

Ed en Martinus, we vieren vandaag dat God heeft gesproken in jullie leven. Eens in de geschiedenis leefde Gods volk van het manna in de woestijn. Het manna is Jezus Christus en de woestijn is Nederland. Jullie leven van de stille en diepe vreugde die de verbondenheid met Jezus Christus jullie geeft. Op die manier is jullie leven een zegen voor Venray en omstreken, het bisdom en die talloze verenigingen, commissies en besturen waarvoor jullie je voor inzetten.

Vandaag danken wij jullie daarvoor. Voor de wijze waarop jullie dat doen. Moge God de bron van jullie vreugde blijven. Van harte gefeliciteerd! Amen!

Hij liet mensen gevangen nemen om hun geloof, in de overtuiging het goede te doen. Tot een ontmoeting zijn leven veranderde. Paulus, een man die veel verloor om alles te winnen. Verrassend actueel. Het verhaal voor vandaag.

Levendige dansscènes, podiumeffecten en een kleurrijke mix van liederen: zo komt Bijbelse geschiedenis tot leven. **KOEMI**

6 OKTOBER
LEUNEN, VENRAY
H. Catharinakerk,
Kapelweg 1, 5809 AJ Leunen
15.00 UUR

Kaarten verkrijgbaar via www.koemi.org/agenda

Aanbevolen vanaf ca. 6 jaar
WWW.KOEMI.ORG

Antisemitisme een onuitroeibaar kwaad

Bijna 80 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog merken Joden in Nederland dat antisemitisme weer de kop op steekt. Ook in Limburg. Dit voorjaar liet de 'Resonansgroep Jodendom Rooms-Katholieke Kerk in Limburg' haar stem hiertegen horen en schreef in een verklaring dat "haat geen plaats mag hebben in onze harten". In dezelfde verklaring werden katholieken in ons bisdom opgeroepen om na te denken over hun eigen houding tegenover Joden. Sinds het Tweede Vaticaans Concilie erkent de Rooms-katholieke Kerk het jodendom als oorsprong van het christendom en veroordeelt ze elke vorm van antisemitisme, maar dat is niet altijd zo geweest. Voorzitter Ernst de Reus van de Nederlands Israëlitische Hoofdsynagoge Limburg is lid van de Resonansgroep en legt uit waar antisemitisme vandaan komt.

Wie het nieuws volgt, kan het niet zijn ontgaan dat het antisemitisme toeneemt. Ook in Limburg. Voordat ik daar verder op door ga, is het nodig om dieper op het fenomeen antisemitisme in te gaan. In de periode kort na de Holocaust hadden veel Joden de hoop dat antisemitisme geen kans meer zou krijgen. De mensheid had haar les geleerd. Helaas is dat een illusie gebleken. Jaren van Holocaust-educatie, interreligieuze dialoog en anti-racistische wetgeving hebben maar beperkt effect op het indammen van antisemitisme. Antisemitisme is terug, vaak in de vermomming van antizionisme. De monitor Centrum Informatie en Documentatie Israël toont een recordaantal antisemitische incidenten.

Geschiedenis van het antisemitisme

Het huidige antisemitisme verschilt van het antisemitisme in het verleden. In het verleden werden Joden niet alleen gehaat omdat ze rijk waren, maar ook omdat ze arm waren; omdat ze kapitalisten waren of omdat ze communisten waren. De Duits-Joodse liedjesschrijver Friederich Hollaender schreef in 1931 al een liedje "De joden zijn aan alles schuldig".

Antisemitisme is eigenlijk geen ideologie. Het is in feite een eindeloze stroom van tegenstrijdigheden. De beste manier om het te begrijpen, is om het als een virus te zien. Virussen overleven door te muteren. Antisemitisme overleeft door te muteren. Er zijn de afgelopen tweeduizend jaar drie van dergelijke grote mutaties geweest en we leven nu in de vierde.

Christendom

Met de geboorte van het christendom ontstond het antisemitisme. Joden werden schuldig geacht aan het verwerpen van het christendom en aan de dood van de Messias. De basis voor grootschalige Jodenhaat binnen het christendom is in het begin van de vierde eeuw gelegd door de Romeinse keizer Constantijn. Jodenhaat werd ook versterkt door de vervangings-theologie, die ervan uitging dat de Joden als uitverkoren volk vervangen waren door de christenen.

Kruisvaarders

De tweede mutatie begon in 1096 met de eerste grote pogrom toen de kruisvaarders op weg naar Jeruzalem de Joodse gemeenschappen in Worms, Speyer en Mainz afslachtten. Voormalig president van de Hebreeuwse universiteit van Jeruzalem Menachem Ben Sasson verwoordt het als volgt: "De massamoorden van 1096 veranderden de politieke status van de Joden aanzienlijk en tastten hun sociale en religieuze denken aan." In de steek gelaten door de autoriteiten en hun medeburgers, isoleerden de West-Europese Joden zich verder, wat leidde tot nog meer wantrouwen, haat en vervolging. In 1144 ontstond in Norwich in Engeland het eerste bloedsprookje. De twaalfjarige William of Norwich werd doodgestoken gevonden in een bos. De monnik Thomas of Monmouth (1149-1172) hielp het bloedsprookje de wereld in dat joden christenen ritueel zouden vermoorden. Het bloedsprookje is een mythe die nog steeds bestaat in delen van het Midden-Oosten. Joden verwierpen niet alleen het christendom, maar werden gezien als een kwaadaardige kracht, die christenkinderen vermoordden, waterputten vergiftigden en de pest verspreidden. Europa was een samenleving geworden die Joden vervolgde.

De uitvinding van het woord antisemitisme

De derde mutatie dateert uit 1879, toen de Duitse journalist Wilhelm Marr het woord antisemitisme bedacht, een eufemisme voor het Duitse Judenhass. Marr was een werkloze journalist, die vond dat hij zijn baan kwijt was geraakt door het toedoen van Joden. Zijn ideeën ontstonden in het tijdperk van de Verlichting. De Verlichting propageerde de seculiere natiestaat, het liberalisme en de emancipatie. Religieuze vooroordelen werden minder belangrijk. De nieuwe haat moest zich daarom op een andere grond rechtvaardigen, namelijk ras. Christenen richtten zich op de bekering van Joden. Racisten werkten aan de uitroeiing van Joden. Zo was de Holocaust geboren. Zestig jaar na het woord kwam de daad.

De Staat Israël

Vandaag maken we de vierde mutatie door. In tegenstelling tot zijn voorgangers richt het nieuwe antisemitisme zich niet op het Jodendom als religie, noch op de joden als ras, maar op de joden als natie. Het bestaat uit drie aannames. Ten eerste: Joden hebben volgens antisemieten als enigen geen recht op een eigen staat. De schrijver Amos Oz merkte op: in de jaren dertig riepen antisemieten: 'Joden naar Palestina'. Tegenwoordig roepen ze: 'Joden uit Palestina'. Antisemieten willen niet dat wij daar zijn; ze willen niet dat we hier zijn; ze willen niet dat wij er zijn. De tweede aanname is dat de staat Israël verantwoordelijk is voor alle kwaad in de wereld, van Corona tot de opwarming van de aarde. Alle oude antisemitische mythen zijn gerecycled en vervangen door nieuwe. De derde aanname is dat alle joden zionisten zijn en daarom legitieme doelwitten. Zionisme is een politieke beweging die streeft naar een Joodse staat in Israël.

Antisemitisme in Limburg

Het conflict in het Midden-Oosten heeft het antisemitisme in de wereld enorm doen toenemen en ook in Limburg. De politie stelt overigens vast dat er niet meer incidenten worden gemeld. Maar dat wil niet zeggen dat ze er niet zijn. We worden dagelijks geconfronteerd met demonstraties tegen Israël. dubieuze rol door vooral de focus te leggen op

Israël en niet op schurkenstaten, zoals Iran, Libië etc. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen Israël en Joden die hier wonen. Elk jood wordt beschouwd als een zionist. Broeinsten van antisemitisme zijn volgens mij sommige universiteiten. Door weifelend optreden van bestuurders voelen Joodse studenten zich onveilig en verbergen hun identiteit. De synagoge in Maastricht heeft standaard politiebewaking tijdens diensten. Joden verbergen hun joodszijn op straat. De realiteit van het pro-Palestijnse activisme is de angst om beledigd of aangevallen te worden. De onveiligheid wordt versterkt door de (social) media. De teksten in bepaalde kranten, maar met name op sociale media zijn niet slechts een reeks woorden en beelden. Het zijn vaak woorden en beelden die uit hun context zijn gehaald, geknipt, bewerkt en opnieuw in elkaar gezet om later aan de lezer te worden gepresenteerd als informatief fastfood. Polemieken en controverses verkoopt nu eenmaal.

Antisemitisme was er, is er en zal er altijd zijn. Heropleving van antisemitisme is altijd een vroege waarschuwing geweest voor een aanval op de vrijheid zelf. Want ook al begint het met Joden, uiteindelijk bedreigt het ons allemaal.

Tekst Ernst de Reus in Clavis Bisdome Roermond

Het bovenstaande artikel kan her en der wat losmaken. Het is bedoeld als nuancering van het een en ander. Maar laten we ook niet vergeten dat er in zekere zin een link te leggen is tussen antisemitisme en christenvervolging: wereldwijd mag je spreken van geloofsvervolging. En dat mag of moet ons zeer raken als geloofsgemeenschap, verbonden met allen die om oprecht geloof bespot en vervolgd worden. *Deken Ed Smeets*

Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond & Dienst Liturgie & Kerkmuziek

Oude Limburgse gebruiken & volksgeloof: einde van een tijdperk of nieuwe kansen?

Liturgische vorming 2024-2025

Processies door het veld of over straat, kruidenboeket of palmtak, zegen van alles wat los of vast zit, **wijwater**, wierook, paaseieren en driekoningenkoek, carnaval en **oogstdankfeest**, ijsheiligen en Zeuketeun, Sint Maarten en de hele **Santenkraam**, adventskrans en kerstboom, Angelus, nieuwjaartzegen en de Wonderdadige **Medaille**, passie en heiligdomsvaart, Allerzielenlof en Halloween, Sint Hubertusmarkt en **paardenzegen**, Sint Jozef op de kop in de tuin, schepje **zand** van Sint Gerardus of water uit **heilige putjes**...

Vanouds hangt onze rijke Limburgse cultuur van katholieke volksgebruiken aan elkaar. Veel dreigt te verdwijnen. Soms is dat maar goed: het heeft mogelijk zijn tijd gehad. Maar van veel zaken zou je je mogen afvragen of ze niet **afgestoft** opnieuw zinvol **ingezet** kunnen worden. Goede **gebruiken**, naar trouw **geloof**, die **vertrekpunt** kunnen zijn van een **missionaire** kerk...

Maar het begint ermee ze te kennen en te begrijpen. Na de liturgische vorming van de voorbije jaren te Gulpen en Venray, zetten we opnieuw in op zes zaterdagmiddagen waarin we het jaar rond bij deze oude gebruiken blijven stilstaan. Ter lering ende vermaak, ter inspiratie voor geloof nu...

Data 28 september, 16 november, 30 november
van **14-15.30 u** **Data** voorjaar 2025 volgen nog!

Aanmelding: activiteiten@sgv-roermond.nl. Men kan ook aan afzonderlijke bijeenkomsten deelnemen. Kosten € 5 per bijeenkomst ter plekke te voldoen.

Vormingsbijeenkomsten lectoren

Al eerder werden er vormingsavonden voor lectoren aangeboden, maar op verzoek plannen we graag een nieuwe serie avonden, met aandacht voor een globaal theoretisch kader bij dit liturgisch dienstwerk van lector, maar vooral ook veel praktische oefening, concreet aan de hand van de lezingen zoals men die als lector heeft voor te dragen. In de voorbije jaren zijn deze avonden op verschillende plaatsen in het Bisdom Roermond georganiseerd. Daar mochten de bijeenkomsten op veel belangstelling rekenen! Vandaar dat we een drietal bijeenkomsten gepland hebben:

Donderdag 19 september, 3 & 24 oktober
telkens van 19.30 uur tot 21.30 uur in de Grote Kerk te Venray.

Ook voor kandidaat-lectoren zijn de avonden aanbevelingswaardig, om kennis te maken en ervaring op te doen. Aanmelden bij de deken.

Ontmoetingsochtenden

We leven in een bijzondere tijd waarin nog weinig aandacht is voor elkaar. De individualisering van de samenleving, het druk zijn met onszelf en ons jachtige leven, maakt dat er weinig oog is voor elkaar. Vereenzaming ligt op de loer en langzaam beginnen we elkaar te verliezen. Betrokken parochianen van Venray hebben daarom het initiatief genomen mensen samen te brengen. Het doel van deze bijeenkomsten is om samen in gesprek te gaan, aandacht te hebben voor elkaar en eventueel spelletjes te doen. Ook is pastoor Jack Geudens aanwezig op deze ochtenden voor eventuele geestelijke ondersteuning. Data zie achterop! Meer info op onze site onder actueel/berichten. Elke 2^e woensdag van de maand pastorie Paterskerk, van 10.30 uur tot ongeveer 13 uur.

Financiële resultaten RK Venray over 2023

Winst- en verliesrekening

	2023 <i>werkelijk</i> (afgerond per € 500)			
	Grote Kerk	Paterskerk	Smakt	totaal
Opbrengst kerkbijdrage	51.000	24.500	4.000	79.500
Overige bijdragen parochianen	65.000	25.500	34.500	125.000
Opbrengsten materiële vaste activa	30.000	22.000	10.000	62.000
Opbrengsten verkopen	-	-	1.000	1.000
Opbrengsten deposito's en spaarrekeningen	11.500	6.500	4.000	22.000
Functionele inkomsten	3.500	1.500	1.000	6.000
Baten	161.000	80.000	54.500	295.500
Kosten erediensten	33.500	13.500	13.500	60.500
Kosten pastoraal	10.500	5.500	3.500	19.500
Kosten verpachte/verhuurde activa	5.000	12.000	17.000	34.000
Inkopen verkopen	-	-	-	-
Personeelskosten	55.000	26.000	16.500	97.500
Kosten kerk/pastorie/inventaris	66.500	45.500	28.000	140.000
Bestuurskosten	2.000	1.000	500	3.500
Algemene kosten	7.000	3.500	2.500	13.000
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	32.000	10.000	-	42.000
Afgedragen collecten voor derden	500	-	4.000	4.500
Financieringskosten	5.000	7.500	1.000	13.500
Kosten	217.000	124.500	86.500	428.000
Resultaat voor diocesane nota's	-56.000	-44.500	-32.000	-132.500
Diocesane nota's	-23.500	-10.500	-5.000	-39.000
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	-79.500	-55.000	-37.000	-171.500
Bijzondere baten	5.000	6.500	500	12.000
Bijzondere lasten	-11.500	-4.000	-2.000	-17.500
Som der bijzondere baten en lasten	-6.500	2.500	-1.500	-5.500
Netto-resultaat	-86.000	-52.500	-38.500	-177.000

Beste medeparochianen,

Dank aan alle betrokken parochianen, die onze drie kerkgemeenschappen van RKVenray steunen door kerkbijdragen, danwel door zich in te zetten als vrijwilliger. Mede door de kerkbijdragen en inzet kunnen beide parochies (Grote Kerk en Paterskerk) en rectoraat (St. Jozef in Smakt) vitale kerkgemeenschappen blijven.

De RK-parochies St. Petrus' Banden en Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten in Venray tezamen met het rectoraat St. Jozef in Smakt functioneren al enkele jaren onder een kerkbestuur als parochiefederatie RK Venray. Graag verwijzen we u naar onze website www.rkvenray.nl, waar u veel informatie over onze beide parochies en rectoraat kunt vinden. Als kerkbestuur van RKVenray hebben we op zondag 2 juli 2023 voor het eerst voor alle

vrijwilligers een druk bezochte vrijwilligers-bijeenkomst georganiseerd. Het kerkbestuur is alle vrijwilligers van beide parochies en rectoraat erg dankbaar voor ieders inzet.

Ook de RK-parochies Leunen, Veulen, Heide, Ysselsteyn, Merselo en Vredepeel functioneren al enkele jaren onder een kerkbestuur als parochiefederatie St. Oda en ook gedurende 2023 is doorgewerkt aan een verdere federatievorming van andere RK-parochies in dekenaat Venray.

Met hulp van de Gemeente Venray is inmiddels aan alle kerkbesturen een kerkenvisie gepresenteerd. Deze kerkenvisie had als doel om met kerkeigenaren, locatieraden, inwoners en andere belanghebbenden het gesprek te

voeren over de toekomst van de religieuze gebouwen. Dit heeft geresulteerd in een Kerkenpaspoorten Venray, dat in een oogopslag laat zien wat de toekomst is van de kerkgebouwen in de gemeente Venray. Van elk kerkgebouw is een kerkenpaspoort opgesteld na een gesprek met de eigenaar van het gebouw. Ieder paspoort beschrijft de huidige stand van zaken, het toekomstperspectief en de historische waarde van het gebouw en we verwijzen u hiervoor graag naar onze website www.rkvenray.nl.

Voor Kerkenpaspoort en Kerkenplan: zie onze site www.rkvenray.nl/dekenaat.

In 2023 heeft de St. Petrus' Bandenparochie een nieuwe video-installatie in gebruik genomen en met hulp van vrijwilligers en Omroep Venray wordt zondag 's ochtends om 09.30 uur de wekelijkse uitzending van de Heilige Mis, maar ook de nachtmis met Kerstmis en de Carnavalsmis verzorgd vanuit de Grote Kerk. Deze Heilige Missen kunt u ook volgen via onze website www.rkvenray.nl en via facebook en zijn daarnaast terug te kijken via www.kerkdienstgemist.nl. We zijn de vrijwilligers en Omroep Venray zeer erkentelijk voor alle geboden hulp.

Resultaten

De jaarrekening 2023 van de parochiefederatie RKVenray kenmerkt zich door een dramatisch verlies. Na eindelijk de jaren met de vele beperkingen door het Coronavirus achter ons gelaten te hebben, zijn we als RKVenray in 2023 geconfronteerd met torenhoge energiekosten als gevolg van de gestegen energieprijzen. Positief is echter, dat door de gestaag

stijgende prijzen en waarderingen van onroerend goed (huizen/appartementen) en overige bezittingen binnen RKVenray de vaste activa fors zijn gestegen en dat ondanks het verlies in 2023 het eigen vermogen van RKVenray toch nog toegenomen is.

Het voorgaande jaar leed RKVenray een verlies van afgerond € - 42k en in 2023 bedraagt het verlies afgerond € - 177k. De verschillen van het jaar 2023 ten opzichte van het jaar 2022 laten zich verklaren door aanzienlijk minder opbrengsten van kerkbijdragen en materiële vaste activa € - 18k en hogere kosten € - 116k en lagere afdracht aan het Bisdom € 4k en een negatief verschil in bijzondere baten en lasten van in totaal € - 5k. Over 2023 resteert daardoor een negatief resultaat van in totaal € - 177k. Het kerkbestuur van de RKVenray blijft streven om de exploitatie sluitend te krijgen maar realiseert zich, dat dit streven erg lastig wordt door de teruggang in kerkbijdragen van parochianen en kerkgangers, terwijl deze kerkbijdragen zeer noodzakelijk blijven voor een positieve exploitatie. Echter door de gestage teruggang in kerkbijdragen en de enorm gestegen energiekosten en de hoge inflatie zal het de komende jaren voor het kerkbestuur van RKVenray zeer uitdagend blijven om de exploitatie van beide parochies en het rectoraat positief af te sluiten. Ondanks het dramatische verlies in 2023, hebben de inzet van vele vrijwilligers en incidentele giften en legaten ervoor gezorgd dat we onze cashflow (huishoudboekje) en het vermogen enigszins op peil zijn gebleven. Voor een sluitende exploitatie blijven uw gewaardeerde bijdragen van wezenlijk belang.

De cijfers in het bovenstaande overzicht laten de exploitatieresultaten zien van onze beide parochies en van het rectoraat van het voorbije jaar 2023. Deze cijfers betreffen definitieve (afgeronde) cijfers en het jaar 2023 sluiten we helaas af met een gezamenlijk negatief resultaat van € - 177k.

Ook het jaar 2024 wordt door het kerkbestuur als een uitdagend jaar beschouwd, met name door fors gestegen energiekosten en de nog immer hoge inflatie zal er sprake zijn van hogere kosten voor instandhouding van onze

kerken en overige gebouwen. Daarnaast zullen de gestaag dalende inkomsten uit de kerkbijdragen, collecten, stipendia e.d. belangrijke aandachtspunten blijven om een sluitende exploitatie te bewerkstelligen.

Inkomsten

De gezamenlijke inkomsten zijn het afgelopen jaar met - 6,6% teruggelopen, voor de Grote Kerk betrof de achteruitgang - 4,4%, voor de Paterskerk betrof de achteruitgang - 3,0% en voor het rectoraat Smakt betrof het een achteruitgang - 12,4%. De kerkbijdragen en de overige bijdragen parochianen blijven de voornaamste bron van inkomsten voor RKVenray. Echter door overlijden van trouwe parochianen nemen de kerkbijdragen al jaren gestaag af. Vanuit het vermogen worden tot nu toe de tekorten in de exploitatie aangevuld, echter u zult begrijpen dat dit niet oneindig kan geschieden.

Beide parochies en het rectoraat hebben elk een zogenaamde ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling), waardoor over schenkingen géén belastingafdracht verschuldigd is. Het kerkbestuur beveelt u van harte aan om uw kerkbijdragen fiscaal aftrekbaar te maken. Daarnaast zijn er nog meer mogelijkheden om fiscaal vriendelijk bij te dragen aan onze geloofsgemeenschappen. Voor informatie hierover kunt u natuurlijk contact opnemen met de penningmeester en vriendelijk wordt u verwezen naar onze website www.rkvenray.nl.

Kosten

De gezamenlijke kosten namen het afgelopen jaar met ca. 37,1% toe, voor de Grote Kerk betrof de toename 26,1%, voor de Paterskerk Kerk betrof de toename 48,6% en voor het rectoraat was er sprake van een toename van 53,5%. Deze kostenstijgingen worden voor de helft veroorzaakt door een forse toename van de energiekosten van ca. € 55k.

Uw financiële steun blijft noodzakelijk

Het priesterteam, deken Smeets, pastoor Rijs en pastoor Geudens alsmede ook het kerkbestuur willen u oprecht danken voor uw inzet en/of financiële bijdrage in het voorbije

jaar. Door uw bijdragen en uw inzet als vrijwilliger kunnen we onze mooie kerken en kapel in stand houden en kunnen we ook blijven werken aan een broodnodige vitalisering van onze geloofsgemeenschappen om de kernboodschap van Gods liefde te blijven uitdragen. Vriendelijk doen we daarom een beroep op u om ons ook dit jaar geldelijk te blijven steunen. Met uw gewaardeerde steun zorgen wij dat onze kerken, kapel en onze geloofsgemeenschappen, ook voor de generaties na ons, behouden blijven!

Venray, augustus 2024

Maris Heijnen,

Penningmeester RKVenray

E penningmeester@rkvenray.nl

ANBI & KvK

Grote Kerk

ANBI publicatie Parochie St. Petrus' Banden
KvK Parochie St. Petrus' Banden 74923331

Paterskerk

ANBI publicatie
Parochie OLV van Zeven Smarten
KvK Parochie OLV van Zeven Smarten
74923579

Rectoraat Smakt

ANBI publicatie Parochie Parochie H. Jozef
KvK Rectoraat H. Jozef 74923889

Voor giften: zie alle informatie op pag. 2

St. Petrus' Banden (Grote Kerk)
NL 49 ABNA 0579 7394 81

St. Jozef (Smakt)
NL 72 RABO 0153 9195 23

Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten
(Paterskerk)
NL17 ABNA 0231 8085 26

Wat is er te doen?

Kinderclub Leeftijd 7-12 jaar
We willen samen ons geloof verdiepen en groeien in vriendschap met elkaar. In een sfeer van geloof en vriendschap leren we ons geloof beter begrijpen en het samen beleven en delen.

We bidden, zingen, doen spelletjes en kijken af en toe een mooie film. Dat doen we één keer per maand, op de 3e zaterdag, 's avond van 19.15-21.00 uur. We komen samen in de Pastorie op de Albionstraat 30 in Leunen. Inloop vanaf 19.15 uur. Kinderclub-avonden zijn op **21 september, 26 oktober, 16 november, 21 december, 18 januari, 15 februari, 15 maart, 26 april, 17 mei & 21 juni**. Info: pastoor-martinus@rkvenray.nl

Tiengroep 10.4.Christ

Leeftijd: 13-18 jr
Bij de tiengroep staan geloof, vriendschap en plezier centraal. We praten samen over de bijbel, bidden samen en

proberen het geloof beter te begrijpen. We zoeken samen liederen uit voor de "Jongerenmis" en zingen die samen. Dit versterkt onze beleving en zo groeit onze vriendschap met Jezus. Maar ook vriendschap met elkaar vinden we belangrijk. Daarom spelen we spellen, maken soms uitstapjes of kijken af en toe een film. Nieuwsgierig? Zie emailadres hierboven! Elke (2e en 4e) vrijdag komen we bij elkaar op de pastorie Albionstraat 30 in Leunen. Inloop vanaf 19.45 uur. Om 20.00 uur beginnen we en proberen om 22.00 uur te stoppen. Wat niet altijd lukt omdat het zo gezellig is. Wij verheugen ons op jouw komst! Data: **13 & 27 september, 11 & 25 oktober, 8 & 22 november, 13 & 27 december, 10 & 24 januari, 14 & 28 februari, 14 & 28 maart, 11 & 25 april, 9 & 23 mei, 13 juni, 4 juli**.

Info: pastoor-martinus@rkvenray.nl

Jongerengroep: Connect

Leeftijd: 18 tot ...

Bij de jongerengroep staat het geloof, vriendschap en ontspanning centraal. We praten samen over de bijbel, bidden samen en spreken over alle belangrijke dingen van het leven. Hoe kan ik met God leven in deze tijd? Hoe kunnen we samenleven als een gelukkige mensen in een samenleving die steeds harder en individualistischer wordt. Soms lijkt het leven geen zin te hebben en worstel ik met mezelf, wat gebeurt er toch met me? Wat is de zin van mijn leven? We proberen hele leven, God en wat er gebeurt in Gods licht te zien en zo te groeien in ons geloof. Maar ook vriendschap met elkaar vinden we belangrijk. We komen samen na afspraak onderling via app in de Pastorie op Albionstraat 30 in Leunen. Inloop vanaf 20.00 met een bakkie... De avond duurt van 20.15 – 22.15 uur.

Info: pastoor-martinus@rkvenray.nl

Sacramentenvorbereiding voor volwassenen

We hebben een aantal mensen van (ongeveer) 18+ die eerder nooit gedoopt of gevormd zijn of niet de Communie hebben gedaan. Die groep zal steeds groter worden nu het aantal kinderdoopsels daalt. Er is gelegenheid gezamenlijk tot een goede voorbereiding te komen. In onderling overleg wordt een zinvol traject afgesproken. Contact via een van de priesters!

Huiskring – Geloofsverdieping voor volwassenen, samen bidden en zingen met de bijbel

Data: **12 & 24 september, 10 & 22 oktober, 14 & 26 november, 12 december, 9 & 28 januari, 13 & 25 februari, 13 & 25 maart, 10 & 22 april, 8 & 27 mei, 12 & 24 juni**.

Grote Kerk

Adres

Parochie Sint Petrus' Banden
Eindstraat 6, 5801 CR Venray
0478-550740 pastorie-grotekerk@rkvenray.nl

Misintenties opgegeven

Dinsdag, donderdag en vrijdag,
van 9.30 tot 11.00 uur
Stipendium: € 15,- voor missen op weekdays,
€ 30,- voor weekendmissen.
NL49 ABNA 0579 7394 81

Kerkbijdrage

NL59 ABNA 0484 1000 17 of
NL82 INGB 0001 1748 63 inzake kerkbijdrage.
Penningmeester Maris Heijnen
penningmeester@rkvenray.nl.

H.H. Missen

Weekdagen: 9.00 uur
Zaterdag: 19.15 uur
Zondag: 9.30 uur
Maandag en vrijdag
gezongen morgengebed: 8.35 uur
Op zaterdag 13 uur aanbidding en mogelijkheid
tot (biecht)gesprek met priester
De Mariakapel is dagelijks geopend.

Dopelingen

14-07-2024	Denay Wijnhoven	Grote Kerk
16-06-2024	Dex Moorrees	Grote Kerk

Gehuwd

13-04-2024	Antonio & Janneke Mijic-Vekens
14-06-2024	Giel & Juanita Janssen-Pouwels
22-06-2024	Ricardo & Kimberly Dankowski-Peeters

Overleden

03-08-2024	Emmy Hendrix-Wethly, 93 jaar
18-07-2024	Wiel Henkens, 85 jaar
22-05-2024	Alda van Weert-Bouten, 88 jaar
19-05-2024	John Zwijnenberg, 79 jaar

Paterskerk

Adres

Parochie OLV van Zeven Smarten
Leunseweg 5, 5802 CE Venray
pastorie-paterskerk@rkvenray.nl

Misintenties opgegeven

Parochiekantoor Eindstraat 6. Zie hiernaast.
Stipendium: € 15,- voor missen op weekdays,
€ 30,- voor weekendmissen.
NL81 ABNA 0231 8034 94
t.n.v. Kerkbest. O.L.V. van Zeven Smarten.

Kerkbijdrage

NL42 INGB 0004 2040 20, of
NL17 ABNA 0231 8085 26 inzake kerkbijdrage.
Penningmeester Maris Heijnen
penningmeester@rkvenray.nl

H.H. Missen

Weekdagen: 18.30 uur
Zaterdag: 18.00 uur
Zondag: 11.00 uur
Vrijdag Uur van Barmhartigheid om 15.00 uur
Op donderdag 17.30 uur aanbidding.
Op weekdays dagelijks rozenkrans om 18 uur.
De Mariakapel is dagelijks geopend.

Dopelingen

26-05-2024	Moïse Connor	Paterskerk
------------	--------------	------------

Overleden

21-06-2024	Gerda Kleuskens-Kleeven, 71 jaar
------------	----------------------------------

Agenda

September

- 8 Oogstdank Ysselsteyn
- 10 Bezinningsmiddag Anno '54
- 11 Ontmoetingsochtend Paterskerk
- 12 Huiskring
- 13 Tienergroep
- 15 Patroon OLV 7 Smarten Paterskerk
- 16 Vergadering gezamenlijke kerkbesturen
- 21 Dialectmis Veldeke
- 21 Kinderclub
- 22 Lourdesmis op TV
- 24 Huiskring
- 27 Tienergroep
- 28 Liturgische Vorming
- 29 Orgelconcert Gr. Kerk
- 30 Lezing kardinaal Turcson te Roermond

Oktober

- 1 Sycamore geloofsavond
- 2 Aanbidding Smakt
- 3 Lectorenavond
- 5 Jubileumsweekend Zangers van Sint Frans
- 5 Lichtprocessie
- 6 Musical Paulus te Leunen
- 8 Bijbel van kaft tot kaft
- 9 Ontmoetingsochtend Paterskerk
- 9 Kerkbestuur
- 10 Huiskring
- 11 Tienergroep
- 15 Sycamore geloofsavond

- 20 Herdenkingsconcert bisschop Harrie Smeets Grote Kerk
- 22 Doopavond
- 22 Huiskring
- 24 Lectorenavond
- 25 Tienergroep
- 26 Diakenwijding Roermond
- 26 Kinderclub
- 29 Sycamore geloofsavond

November

- 3 H. Mis Veltumse Kapel
- 5 Bijbel van kaft tot kaft
- 6 Aanbidding Smakt
- 8 Tienergroep
- 12 Sycamore geloofsavond
- 13 Ontmoetingsochtend Paterskerk
- 14 Huiskring
- 16 Liturgische Vorming
- 16 Kinderclub
- 19 Doopavond
- 20 Vergadering kerkbestuur
- 22 Tienergroep
- 26 Sycamore geloofsavond
- 26 Huiskring
- 30 Liturgische Vorming

December

- 3 Bijbel van kaft tot kaft
- 6 Sophia Kamerkoor concert Grote Kerk
- 10 Sycamore geloofsavond
- 11 Ontmoetingsochtend Paterskerk

- 12 Huiskring
- 13 H. Mis Sint Lucia Veltumse Kapel
- 13 Tienergroep
- 17 Bijbel van kaft tot kaft
- 21 Kinderclub
- 27 Tienergroep

Kerstmis 2024

- 21 Gulden Mis Paterskerk 7 uur
- 24 Paterskerk 17.00 uur (peuterdienst)
- Grote Kerk 18.00 uur
- Paterskerk 20.00 uur
- Smakt 21.00 uur
- Grote Kerk 22.00 uur
- 25 Grote Kerk 9.30 uur
- Paterskerk 11.00 uur
- Smakt 11.00 uur
- 26 Grote Kerk 9.30 uur
- Paterskerk 11.00 uur

Januari

- 9 Huiskring
- 10 Tienergroep
- 18 Kinderclub
- 24 Tienergroep
- 28 Huiskring

Februari

- 13 Huiskring
- 14 Tienergroep
- 15 Kinderclub
- 25 Huiskring
- 28 Tienergroep

Maart

- 13 Huiskring
- 14 Tienergroep
- 15 Kinderclub
- 25 Huiskring
- 28 Tienergroep